

Tehnični dan: VETER

8. 5. 2020

KAJ JE VETER?

- ▶ Pomisli – kaj je že veter?
- ▶ Zrak, ki se premika? DA 😊
- ▶ Ga premikajo drevesa? Morda oblaki? Da? Ne? Hmm ...
Imaš morda še kakšno idejo?

VETER

- ▶ Veter na Zemlji nastaja zaradi delovanja Sonca. Ko se Zemlja vrtili okoli svoje osi, Sonce ogreva različne dele zemeljske površine. Površina pa se ne segreva enakomerno.
- ▶ Če ne nebu ni oblakov, se površje Zemlje segreva hitreje. Na območjih, ki so trenutno prekrita z oblaki, pa je segrevanje počasnejše, ker se del sončne energije odbije od oblakov nazaj v vesolje.
- ▶ Zemlja se segreva hitreje kot morje, ker se voda nenehno pretaka in odnaša toploto drugam. Topla površina segreva zrak, ki je nad njo. Topli zrak pa se dviga in na njegovo mesto mora pri tleh dotekati zrak iz okoliških hladnejših območij. **To gibanje imenujemo veter.**
- ▶ <https://www.youtube.com/watch?v=0yXC45dgmSs> video je v angleščini, a je dovolj, če spremljaš samo slikice.

VETER – kam oz. od kod piha?

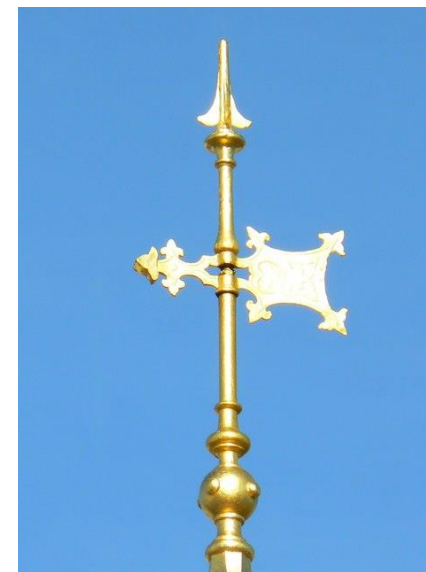
VETROKAZI

To je vremenski petelin in kaže kam oz. iz katere strani piha veter.

To je vetrovna vreča – kaže smer in jakost vetra.

Vetrokaz na cerkvi.

VETER – kako hitro piha?

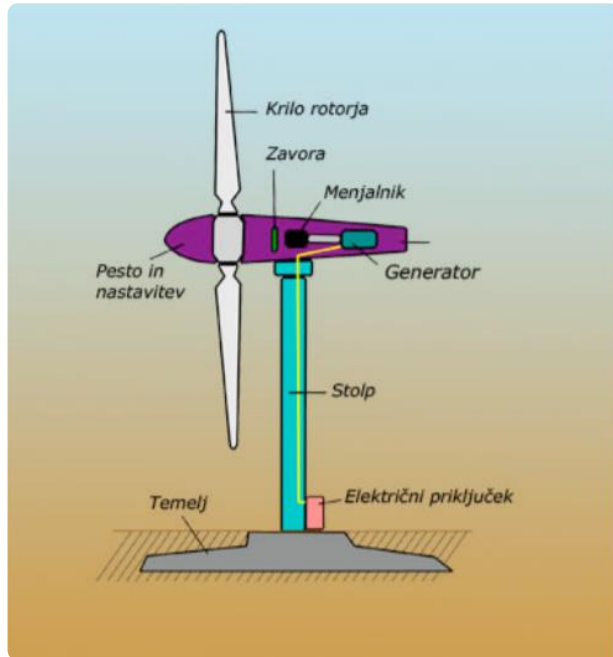
VETROMER

Meteorološke postaje

- ▶ V Sloveniji je veliko meteoroloških postaj. Tam se meri temperatura in vlažnost zraka ter tlak in hitrost vetra. Na osnovi teh podatkov, ki jih zberejo, naredijo vremensko napoved, ki je objavljena v časopisih, televiziji, radiju ...

Zgradba vetrnice

VETRNA ELEKTRARNA

VETRNICI ZA PRIDOBIVANJE
ELEKTRIKE JE PODOBNA MLINU,
LE DA NAMESTO VODE,
VETRNICI POGANJA VETER.

Tukaj si lahko ogledaš kako vetrnica deluje: <https://www.youtube.com/watch?v=LNXTm7aHvWc>

KAJ JE TORNADO?

- ▶ Je močan, nevihtni veter, za katerega je značilen vrtničasti oblak v obliki dimnika. Raztezajo se od tal do nevihtnega oblaka.
- ▶ Njihov premer je lahko nekaj 10 m ali tudi nekaj 100 m. Tajajo lahko nekaj minut, močni pa se ohranijo tudi do nekaj ur.
- ▶ Premikajo se kar hitro – približno 55 km/h (toliko kolikor hitro se z avtom voziš s starši skozi mesto). Največja zabeležena hitrost pa je kar 240 km/h. A vetrovi v samem tornadu dosežejo hitrost tudi več kot 500 km/h.
- ▶ V primeru, da nastanejo tornadi nad morjem ali jezerom, jih imenujemo vodne trombe.

TORNADO

- ▶ Tukaj si lahko pogledaš video od lovcev na nevihte, ki so enega ujeli:
<https://www.youtube.com/watch?v=7KDz6dGQ5RE>
- ▶ 10 najboljših ujetih tornadov:
<https://www.youtube.com/watch?v=oWlx3Erswh8>

IZDELEK – izberi vsaj enega

1. MLIN NA VETER (VETRNICA)

2. ZMAJ

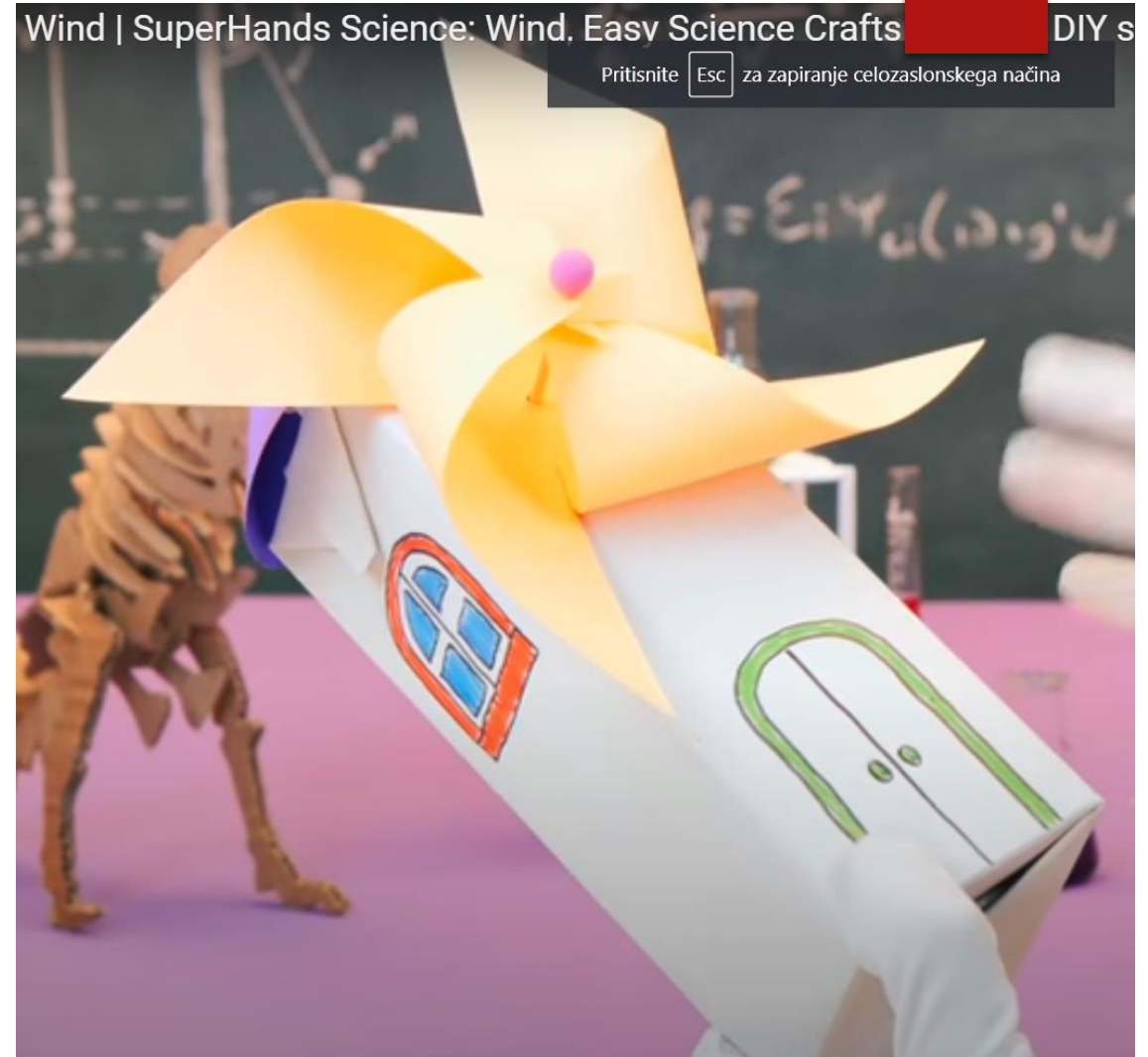
3. RAFT Z JADROM

1. MLIN NA VETER (VETRNICA)

Potrebuješ:

- ▶ tetrapak ali neko embalažo,
 - ▶ škarje,
 - ▶ flomastre,
 - ▶ buciko,
 - ▶ trši papir.
- ▶ Sledi navodilom tule:
<https://www.youtube.com/watch?v=XgCHxMXkljQ>

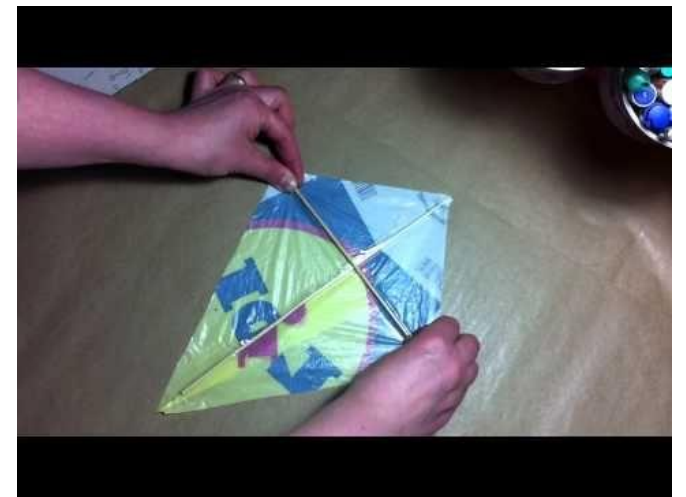
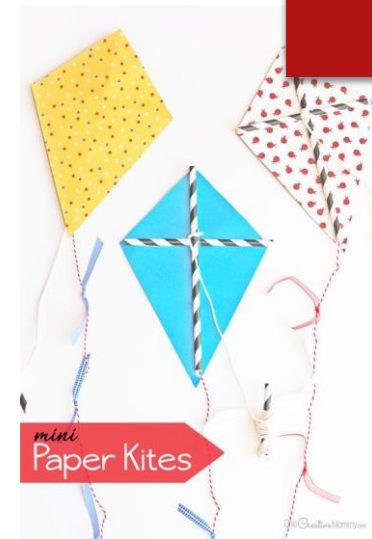
Wind | SuperHands Science: Wind, Easy Science Crafts

DIY s

Pritisnite **Esc** za zapiranje celozaslonskega načina

2. ZMAJ

- ▶ Izdelaj svojega zmaja. Uporabi material, ki ga najdeš doma in v naravi: palice, vrv, kakšno polivinilasto vrečko, lepilni trak.
- ▶ Tukaj imaš en primer: <https://www.youtube.com/watch?v=vZFqWGV9HjE>
- ▶ Zmaj je lahko različnih oblik in narejen je lahko iz različnih materialov – malo razišči in enega naredi ter seveda preizkusi.

3. RAFT Z JADROM

- ▶ Izdelaj raft z jadrom. Le-tega lahko izdeláš na različne načine. Materiale poišči v naravi in doma – paličice, list ...
- ▶ Potrebuješ še vrv.
- ▶ Tukaj imaš za pomoč en način kako ga narediti:
http://www.beafunmum.com/2015/03/stick-raft-boats/?fbclid=IwAR3PZeFjLLxSNqTmwyNFGpn3T817l8rrTKKhVWZJO3L_x_xCmjKARsx7M
- ▶ Tudi tukaj:
<https://www.youtube.com/watch?v=LI7vSVBhYAE>

Ko končaš ...

- ▶ Seveda svoj izdelek preizkusi.
- ▶ Fotografiraj in pošlji svoji učiteljici.